

23/10/24

Time: 3.00 Hours

Marks: 100

Instructions:

1) All questions must be solved.

2) The numbers to the right indicate the marks of the questions.

Question 1) A. Match the correct pairs

10

"A" Group

1. Climbing and tracking
2. Rural Health Workers
3. Tourism Development Corporation of India
4. Maritime transport services
5. Process
6. Two way communication
7. Advertisement
8. Railway Transport
9. Individual Health care
10. Service

"B" Group

- A. Industrial services
- B. Pranayam
- C. Highly perishable
- D. Service marketing mix
- E. Adventure tourism
- F. Life line of the country
- G. good Communication
- H. ASHA
- I. 1966
- J. Less expensive

B. Fill in the blanks.

10

1. Services are generally in the form of -----

- A. View B. Invisible C. Exponential D. Divisible

2. Maharashtra Tourism Development Corporation was established in -----

- A. 1970 B. 1972 C. 1975 D. 1974

3. The concept of "build, use and transfer" is being used in ----- transportation.

- A. Roads B. Railway C. Sea D. Air

4. Motels are mainly set up in ----- places.

- A. Sea four feet B. High Way C. Mahanagara D. Mountains

5. Scientific approach is the key to----- health.

- A. Public B. Government C. Personal D. Social

6. The service sector provides revenue to the government throughtax.
A. income B. sales C. service D. production
7. The star rating of the hotel business is determined by the arrangement.
A. food B. hospitality C. parking D. all facilities
8. Transportation increases theof factors of production.
A mobility B. efficiency C. life cycle D. instability
9. is one of the important causes of HIV AIDS transmission.
A Handshake B. improper diet C. public contact D. infected blood
5. The concept of receptionist is associated with Industry.
A Transport B. five star hotels C. tourism D. medical

Que. 2) Solve any two questions from the following

- a. Classify the customer services 08
- b. What is service? Explain its nature. 07
- Or**
- c. Explain various services marketing mix. 08
- d. Give types of Specialized services. 07

Que. 3) Write answers to any two of the following questions.

- a. State the recent trends in tourism. 08
- b. "Maharashtra Tourism Development Corporation" Discuss in details. 07
- Or**
- c. Write the importance of tourism. 08
- d. what do you mean by Tourism? State its characteristics. 07

Que. 4) Solve any two questions from the following

- a. Explain the importance of transport. 08
- b. Explain merits and demerits of railway transport. 07
- Or**
- c. State the advantages of road transport. 08
- d. What is transportation? Explain the major modes of transportation. 07

Que. 5) Write answers to any two of the following questions.

- a. What is health? Discuss personal health care measures. 08
- b. Explain various medical facility provided by rural hospitals. 07

OR

- c. Explain the problems of rural hospital. 08
- d. Explain the objectives of Maharashtra State AIDS Control Organization. 07

Ques. 6 Write short notes (Any 4)

20

- a. Hospitality Industry
 - b. Indian Tourism Development Corporation
 - c. Family Planning Programme
 - d. Air transport
 - e. Resorts
 - f. Importance of service industry
-

मराठी भाषांतर

वेळ : ३ तास

गुण : १००

प्रश्न १) अ. योग्य जोड्या जुळवा

10

अ गट

1. गिर्यारोहण
2. ग्रामीण आरोग्य सेवक
3. भारतीय पर्यटन विकास महामंडळ
4. सागरी वाहतूक
5. प्रक्रीया
6. द्विमार्गी संप्रेषण
7. जाहिरात
8. रेल्वे वाहतूक
9. वैयक्तिक निगा
10. सेवा

ब गट

- A. औद्योगिक सेवा
- B. प्राणायाम
- C. उच्च नाशवंत
- D. सेवा विपणन मिश्र
- E. धाडसी पर्यटन
- F. देशाची जीवनरेखा
- G. सुसंवाद
- H. आशा
- I. 1966
- J. कमी खर्चिक

ब. खाली दिलेल्या पर्यायातून रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा.

10

1. सेवा या सर्वसाधारणपणे ----- स्वरूपात असतात.
अ. दृश्य ब. अदृश्य क. प्रदर्शनीय ड. विभाज्य
2. महाराष्ट्र टुरिझम डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशनची स्थापना ----- झाली.
अ. 1970 ब. 1972 क. 1975 ड. 1974
3. "बांधा, वापरा व हस्तांतरितकरा" ही संकल्पना ----- वाहतूकीमध्ये वापरली जात आहे.
अ. रस्ते ब. रेल्वे क. सागरी ड. हवाई
4. मोटेलस ही प्रामुख्याने ----- ठीकाणी उभारली जातात.
अ. समुद्रचौपाटी ब. हायवे क. महानगर ड. पर्वत रांगा
5. वैज्ञानिक दृष्टीकोन ----- आरोग्याची गुरुकील्ली आहे.
अ. सार्वजनिक ब. शासकीय क. वैयक्तिक ड. सामाजिक
6. सेवा क्षेत्र सरकारला कराच्या माध्यमातून उत्पन्न पुरविते.
अ. उत्पन्न ब. विक्री क. सेवा ड. उत्पादन
7. हॉटेल व्यवसायाचे तारांकन हे व्यवस्थेनुसार निश्चित केले जाते.
अ. भोजन ब. आदरातिथ्य क. पार्कींग ड. सर्व सुविधा
8. वाहतूकीमुळे उत्पादन घटकांची वाढते.
अ. गतिशीलता ब. कार्यक्षमता क. जीवनचक्र ड. अस्थिरता
9. एच आय व्ही एड्स प्रसाराचे महत्त्वाची हे एक महत्त्वाचे कारण आहे.
अ. हस्तांदोलन ब. अयोग्य आहार क. जनसंपर्क ड. दुषित रक्त
10. स्वागतकार ही संकल्पना उद्योगाशी निगडित आहे.
अ. वाहतूक ब. पंचतारांकीत हॉटेल क. पर्यटन ड. वैद्यकीय

63176

Page 4 of 5

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

अ.ग्राहकोपयोगी सेवांचे वर्गीकरण करा.

ब.सेवा ही संज्ञा स्पष्ट करून सेवेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

08

किंवा

07

क.सेवा विपणन मिश्र स्पष्ट करा.

08

ड. विशेषीकृत सेवांचे प्रकार स्पष्ट करा.

07

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ. पर्यटनातील क्षेत्रातील आधुनिक कल सांगा.

08

ब. "महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ" यावर सविस्तर चर्चा करा.

07

किंवा

क.पर्यटनाचे महत्त्व विशद करा.

08

ड. पर्यटन म्हणजे काय? पर्यटनाची वैशिष्ट्ये सांगा.

07

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

अ. वाहतुकीचे महत्त्व विशद करा.

08

ब. रेल्वे वाहतुकीचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.

07

किंवा

क. रस्ते वाहतुकीचे गुण सांगा.

08

ड. वाहतूक म्हणजे काय ? वाहतुकीचे प्रमुख प्रकार स्पष्ट करा.

07

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ. आरोग्य म्हणजे काय? वैयक्तिक आरोग्याची निगा राखण्याच्या उपायांची चर्चा करा.

08

ब. ग्रामीण रुग्णालयातील विविध वैद्यकीय सेवा स्पष्ट करा.

07

किंवा

क. ग्रामीण रुग्णालयाच्या अडचणी विशद करा.

ड. महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण संस्थेची जिवित कार्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न.६: कोणत्याही चार टिपा लिहा.

20

अ. आदरातिथ्य व्यवसाय

ब. भारतीय पर्यटन विकास महामंडळ

क. कूटूंब नियोजन कार्यक्रम

ड. हवाई वाहतूक

इ. रिसोर्ट.

फ.सेवा उद्योगाचे महत्त्व.